

Servei Educatiu del Garraf - Jornada Inauguració Curs 2007-08

Vilanova i la Geltrú, 7 de setembre de 2007

Els reptes de la globalització i les seves implicacions educatives

Ferran Ruiz Tarragó

Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Departament d'Educació

Globalització

Globalització ... tecnològica

- Estandardització de les TIC
- Les TIC són imprescindibles per a les transaccions, la producció i les tasques laborals i personals
- L'activitat (econòmica, logística, lúdica, ...) requereix cada cop més una infraestructura global i ubicua

Globalització ... info-comunicativa

- Ha emergit un nou univers de continguts i de possibilitats d'interacció
- Els individus poden aconseguir informació, aportar continguts, comunicar-se i relacionar-se
- Nous conceptes: missatgeria inst., blogs, videoblogs, wikis ...

Globalització ... social

- Ha crescut molt la interrelació entre societats diferents
- Les societats són cada cop més diverses, ètnicament, socialment i culturalment
- En una dècada la població de Catalunya ha augmentat en 1,2 milions d'habitants

Globalització ... econòmica

- Els mercats són mundials
- La competitivitat es basa en els coneixements i en la innovació
- Projectes i xarxes són noves formes d'organització

Globalització ... laboral

- El mercat laboral ultrapassa les fronteres
- Els empleadors són més exigents (capacitats, responsabilitat, caràcter) i tenen més on triar
- Les trajectòries d'aprenentatge esdevenen complexes, permanents i personalitzades

Globalització ... individual

- La persona es pot projectar al món
- Els individus educats són crucials per a la societat (competitivitat, convivència, sostenibilitat)
- *Els reptes de la globalització es projecten al pla individual i a l'educació de la persona*

Els sistemes educatius han de preparar per a:

- Saber treballar amb informació, conceptes i relacions
- Operar en un entorn canviant, complex, impredecible i global
- Formes d'organització basades en projectes, xarxes i partenariats
- Ser competent, emprenedor, creatiu, responsable, predisposat a canviar, a aprendre i a treballar en equip

Societat i sistema educatiu

Què volen de l'educació?

- Governos: progrés econòmic, pau social i bona ciutadania
- Empreses: personal competent, responsable i adaptable
- Pares i mares: desenvolupament personal i èxit individual
- S'aconsegueix amb el sistema actual?

Disintonia educació - societat

- Context mundial molt dinàmic, amb forts canvis en societats, empreses i individus
- Les organitzacions de les quals les persones depenen per aprendre i orientar la seva vida són poc propenses a fer canvis
- Respon el currículum ("la llei") a les necessitats personals i socials de l'era de la globalització?

Organitzat per impartir classe

Activitat solitària del docent

Compartimentat en matèries

Ensenyar → retenir → examinar

Mínima informació de l'alumne

Disciplina extrínseca

Estructura rígida

Burocràtic - nacional - tancat

Arquetip educatiu de l'era industrial

Situació actual del SE espanyol

- L'escolarització no ha experimentat cap reformulació substancial, malgrat reformes i lleis educatives
- *S'ha obviat l'assumpte fonamental: com crear i gestionar nous models d'ensenyament-aprenentatge*
- Hi ha malestar social i professional respecte de la "productivitat" i del funcionament del sistema educatiu

TIC: impacte superficial

- Òptica d' *integració*: s'imparteix el currículum, s'avalua i es funciona amb els mètodes i l'organització del passat
- No s'assumeix prou el seu rol com a eina de treball intel·lectual
- No s'aprofita el potencial *transformador* de les TIC

Questions de fons

Organització

- Agrupar per edat, és avui dia la manera idònia d'organitzar?
- Organitzar en termes de grup-matèria-professor, s'adiu amb:
 - promoure el treball per projectes i en xarxa?
 - la competència informacional?
 - el desenvolupament personal?

Avaluació

- S'ha de basar essencialment en el domini de continguts?
- Les eines i les pràctiques habituals, permeten valorar la consecució de nous objectius?

Concepte de professor

- És un tècnic especialista en una àrea/matèria i en impartir-la en aules (sol)?
- És un professional de *projectes de desenvolupament intel·lectual i personal*, que treballa en equip en un entorn flexible i potent?

**Com fer front als
reptes educatius
de la globalització?**

- *Conceptualitzar la relació global-local en termes d'aprenentatges*
- *Fent localment l'hipòtesi de que és possible millorar*
- *Donar protagonisme a l'alumnat*
- *Crear i gestionar nous models d'ensenyament-aprenentatge*
- *Actuar en equip, d'acord amb el que s'aprèn i a llarg termini*

Moltes gràcies

Ferran Ruiz Tarragó

frrtarrago@gmail.com

<http://www.xtec.cat/~fruiz/>